

7/1335
S. 43

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610 **897**
Konu : Ankara Milletvekili
Erkan HABERAL'ın
Yazılı Soru Önergesi

19/Şubat 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 14/01/2016 tarihli ve 43452547-120.07-13325 sayılı yazınız

Ankara Milletvekili Erkan HABERAL'ın Bakanlığımıza yöneltmiş olduğu 7/1335 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fatma Güldemet SARI
Bakan

EK:
Cevap Yazısı (3 Sayfa)

ANKARA MİLLETVEKİLİ
SAYIN ERKAN HABERAL'IN
TBMM 7/1335 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
AİT SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

Müsteşarınız Sayın Prof. Dr. Mustafa ÖZTÜRK, 28.12.2015 tarihinde twitter üzerinden yaptığı açıklamalarda;
-Kötü yakıt + kalitesiz yakma sistemi + inversiyon = hava kirliliği. Yerel Yönetimler kötü/kalitesiz yakıt/soba/kazan ile sıkı mücadele etmeli
-Çin'de hava kirliliğinden dolayı her gün 4.400 kişi ölmektedir. Hava kirliliği önlenmezse ölümcül bir katile dönüşür
-Şurup gibi yakıt tüketen yaşlı servis ve toplu taşıma araçları, hava kirliliğine neden olmaktadır. Yerel yönetimler gerekli önlemleri almalı
-Milan yerel yönetimi, yaşanan hava kirliliğinden dolayı trafikte araç kullanımına dur dedi, ikinci bir emre kadar, önce insan sağlığı
-İtalya'nın birçok şehrinde yaşanan yoğun hava kirliliğinden dolayı araçlara trafiğe çıkma yasağı getirildi
Görüşlerine yer vermiştir.

Buna göre;

- 1- İhtiyaç sahibi vatandaşlarımıza dağıtımı yapılan kömürlerin kalite kontrol ve denetimi yapılmakta mıdır? Eğer denetim yapılıyorsa uygun nitelikte olmayan kaç ton kömür tespit edilmiştir? Ne gibi işlem yapılmıştır?
- 2- Türkiye'de hava kirliliğinden rahatsızlanıp hastaneye kaldırılan kaç kişi vardır? Hava kirliliğinden ölen var mıdır?
- 3- "Şurup gibi yakıt tüketen yaşlı servis ve toplu taşıma araçları" konusunda şurup gibi yakıt hangi tesislerde üretilmektedir? Standarda uygun olmayan yakıtın imal edilmesine hangi makam izin vermiştir? Denetimini hangi kurum yapmaktadır?
- 4- "Şurup gibi yakıt tüketen yaşlı servis ve toplu taşıma araçları" hakkında hangi yasal işlemler yapılmıştır?
- 5- Hava kirliliği nedeniyle trafiğe çıkma yasağı Türkiye'de de uygulanacak mıdır?

CEVAPLAR:

1-Fakir Ailelere Kömür Yardımı Yapılmasına Dair 2016/8369 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 15/01/2016 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır.
Bu kararın 3.Maddesi (3)'de "Dağıtılacak kömürün niteliği 13.01.2005 tarihli ve 25699 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğine uygun olacaktır." denilmektedir. Bu bağlamda; Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği'nde ısınmada kullanılacak ithal ve yerli yakıtların nitelikleri belirlenerek bu yakıtların nerelerde kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Dağıtımı yapılan kömürlerin kalitesiyle ilgili ortaya çıkabilen yanlış değerlendirmelerin önlenmesi açısından, gerekli görülmesi halinde söz konusu kömürlerden numune alınarak analiz yaptırılmalıdır.

Dağıtımı yapılan kömürden alınacak numunenin analiz sonuçlarının, dağıtımı yapılan yerle ilgili belirlenen özellikleri sağlamaması durumunda söz konusu kömür, özellikleri sağlayan kömürle değiştirilmek üzere toplattırılır ve kömürün dağıtımı durdurulur. Söz konusu durum; Sosyal Yardımlaşma Vakfı yetkililerine, TKİ Genel Müdürlüğü'ne ve kömür üreticisine bildirilir.

Ülkemizde katı yakıt denetimleri 13.01.2005 tarih ve 25699 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği, Hava Kirliliğinin Kontrolü ve Önlenmesi Genelgesi hükümleri, bu çerçevede alınan Mahalli Çevre Kurulu Kararları doğrultusunda yapılmaktadır. Bakanlığımız Hava Kalitesi İzleme Ağı tarafından elde edilen hava kirliliği verileri büyük önem taşımakta olup, bu değerler söz konusu yönetmelik ve genelge hükümleri doğrultusunda Mahalli Çevre Kurullarının kararlarına temel teşkil etmektedir.

Bakanlığımız tarafından yayınlanan mevzuatta ülkemizde kullanılabilecek katı yakıtlara ait özellikler belirlenmiştir. Bununla birlikte diğer kömürlerin yanı sıra sosyal yardımlaşma kömürleri de Bakanlığımızca yayımlanan mevzuat hükümlerine tabidir. Bakanlığımızca ithal, yerli veya sosyal yardımlaşma kömürleri gibi herhangi bir ayırım yapılmaksızın tüm kömürler denetlenmektedir.

Bu doğrultuda Bakanlığımız Merkez ve Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri Teşkilatı ile yetki devri yapılan 166 adet Belediye Başkanlığınca ülke genelinde, sosyal yardımlaşma kömürleri dahil olmak üzere katı yakıt denetimleri aralıksız yapılmakta, mevzuata aykırı olduğu tespit edilen katı yakıtlar için, il dışına çıkartma, piyasadan toplatma, satışı durdurma, sanayi kullanımına gönderme, üreticiye iade etme gibi idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

Türkiye genelinde 2015 yılının ilk dokuz ayında yapılan denetim verileri şu şekildedir (son üç aya ait veriler hazırlanma aşamasındadır);

Denetlenen Katı Yakıt Miktarı (Ton) : 12.845.587

Yapılan Denetim Sayısı (Adet) : 9.401

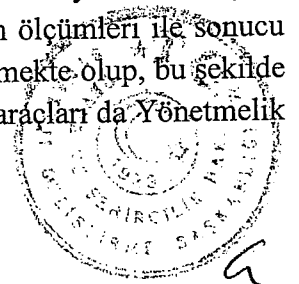
Kesilen Para Cezası Miktarı (TL) : 125.790,00

İdari Yaptırım Uygulanan Katı Yakıt Miktarı (Ton) : 1.118

2-Konu ile ilgili Sağlık Bakanlığı'ndan bilgi alınmasının daha uygun olacağı Bakanlığımızca değerlendirilmektedir.

3- Motorlu taşıtlarda kullanılan akaryakıtların, üretim, imal ve denetim hususlarındaki çalışmalar Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından gerçekleştirilmekte olup, konuyla ilgili Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'ndan bilgi alınmasının uygun olacağı mütalaa edilmektedir.

4- 30/11/2013 tarihli ve 28837 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü ile Benzin ve Motorin Kalitesi Yönetmeliği çerçevesinde, 81 ildeki Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerince uygun şartları sağlayan Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm İstasyonlarına ölçüm yetkisi verilerek belirtilen periyotlarda yapılması zorunlu olan egzoz gazı emisyon ölçümleri ile sonucu sınır değerlere uygun olan araçlara egzoz gazı emisyon ölçüm ruhsatı ve pulu verilmekte olup, bu şekilde egzoz gazı emisyonlarının kontrolü sağlanmaktadır. Servis araçları ve toplu taşıma araçları da Yönetmelik kapsamında egzoz emisyon ölçümü yaptırmak zorundadır.

Ölçüm yaptırmayan ve standartlara aykırı emisyonu sebebiyet veren araç sahiplerine 2872 Sayılı Çevre Kanununun 20'nci maddesine göre idari işlem uygulanmaktadır. 2872 Sayılı Çevre Kanunu'nun 12. Maddesi'nin 1. Fıkrası ve bu Kanun'a istinaden çıkarılan "Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü ile Benzin ve Motorin Kalitesi Yönetmeliği" (30.11.2013 tarih ve 28837 S.R.G) ve bu yönetmeliğin 16. Maddesi'nin birinci, ikinci ve üçüncü fıkrasına istinaden çıkarılan 2014/9 sayılı Genelge ile trafikte seyreden motorlu kara taşıtlarının egzoz gazı emisyon ölçüm pulu olup olmadığının denetlenmesi için Trafik Zabıtalara yetki devri yapılması Bakanlığımızca uygun görülmüştür.

Yetki devri kapsamında trafikte seyreden motorlu kara taşıtlarının;

- a) Ölçüm cihazları ile egzoz gazı emisyon ölçümü Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerince Trafik Zabıtalrı ile müştereken yapılmakta olup, Yönetmelikte belirlenen sınır değerlere aykırı emisyonu sebep olduğunun tespiti halinde, taşıt sahibine Çevre Kanunu'nun 20. Maddesi'nin 1. Fıkrası'nın (a) Bendi'ne göre idari para cezası (2015 yılı için 1.932,00 TL), denetimi yapan Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce uygulanmaktadır.
- b) Egzoz gazı emisyon ölçüm pulu olup olmadığının trafik zabıtası tarafından denetlenmesi ve egzoz gazı emisyon ölçüm pulunun ibraz edilememesi halinde, taşıt sahibine Çevre Kanunu'nun 20. Maddesi'nin 1. Fıkrası'nın (a) Bendi'ne göre idari para cezası (2015 yılı için 963,00 TL) Trafik Zabıtasınca uygulanmaktadır.
- c) Trafik zabıtalrıncı yapılan denetim ve idari yaptırım sonuçları, düzenli olarak Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerimize gönderilmekte olup, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerimiz tarafından da denetime ilişkin bu bilgiler Bakanlığımıza sunulmaktadır.
- d) Denetime ilişkin bilgilerde, denetlenen araçların tipi (otomobil, kamyon kamyonet, minibüs gibi) ve sayılarına ilişkin toplam veriler gönderilmekte olup, servis araçları olarak ayırım yapılmamıştır.

Türkiye genelinde 2015 yılı içinde yapılan denetim verileri şu şekildedir.

Yapılan Denetim Sayısı (Gün) : 1.057

Denetlenen Araç Sayısı (Adet) : 40.931

Kesilen Ceza Sayısı (Adet) : 1.206

Kesilen Para Cezası Miktarı (TL) : 1.225.894,00

5- Hava kirliliği veya trafik sıkışıklığı gibi konularda tek/çift plaka uygulaması gibi trafiğin düzenlenmesi yerel ölçekte Ulaşım Koordinasyon Merkezi kararları ile yapılabilmekte olup, konuyla ilgili Mahalli Çevre Kurulu kararları alınabilmektedir.

